

Høring – regler for ungdomsdemokrati i Den norske kirke

Høringsnotat 25. juni 2019

1. Innledning

Kirkemøtet 2019 vedtok å be «Kirkerådet forberede en sak om regelverk for ungdomsdemokrati til Kirkemøtet i 2020». Kirkerådet har utarbeidet et utkast til regelverk. Kirkerådet vedtok 14. juni 2019 å sende forslaget til regler på høring til Ungdommens kirkemøte, ungdomsrådene og bispedømmerådene.

Ungdomsrådene i bispedømmene bes behandle forslaget til regler i forkant av Ungdommens kirkemøte 2019. Ungdommens kirkemøte bes behandle forslaget til regler. Bispedømmerådenes høringsfrist er satt til 11. oktober 2019.

2. Bakgrunn

Den norske kirke har siden Kirkemøtets behandling av sak KM 11/93 om *Ung i kirken* hatt en satsning på ungdomsdemokratiet i Den norske kirke. Dette har blant annet fått uttrykk gjennom opprettelsen av ungdomsting og ungdomsråd i hvert bispedømme, og Ungdommens kirkemøte og utvalg for ungdomsspørsmål på nasjonalt nivå.

Arbeidsgruppen som leverte utredningen *Styrket demokrati i Den norske kirke* (2008) gikk inn for at ordningen med at fire representanter valgt av UKM har tale og forslagsrett på Kirkemøtet, burde videreføres (side 63). En forutsetning var at alle bispedømmer må ha en fast ordning med ungdomsråd og ungdomsting med regelfestet representasjon fra menighetene, og på nasjonalt plan må det være et Utvalg for ungdomsspørsmål og et årlig Ungdommens kirkemøte. Arbeidsgruppen bak utredningen mente at dette burde fastsettes i regelverk gitt av Kirkemøtet. Ungdommens kirkemøte har også selv ved flere anledninger gått inn for en tydeligere regelfesting og forankring av det kirkelige ungdomsdemokratiet i ny kirkeordning (UKM 07/09, UKM 06/10 og UKM 07/12).

Kirkemøtet 2016 vedtok i saken om *Veivalg for fremtidig kirkeordning* at «Ungdomsdemokratiet regelfestet som en del av kirkeordningen vedtatt av Kirkemøtet» (sak KM 08/16 vedtakspunkt 1 bokstav i)).

Ungdommens kirkemøte behandlet i 2017 en sak om ungdomsdemokratiet i ny kirkeordning, hvor det ga innspill til hvordan dette bør gjøres (sak UKM 07/17).

I *Kirkeordning for Den norske kirke* vedtok Kirkemøtet 2019 følgende bestemmelse om ungdomsdemokrati:

§ 36. Ungdomsdemokrati

Den norske kirke skal ha en ungdomsstruktur bestående av regionale og nasjonale organer som skal gi unge i alderen 15–30 år mulighet til å medvirke i aktuelle saker regionalt, nasjonalt og internasjonalt i Den norske kirke.

I hvert bispedømme skal det være et ungdomsting og et ungdomsråd. På nasjonalt nivå skal det være et Ungdommens kirkemøte og et ungdomsutvalg.

Forslag til vesentlige endringer i denne paragraf skal forelegges Ungdommens kirkemøte.

Kirkemøtet fastsetter nærmere bestemmelser om organene etter annet ledd.

Samtidig vedtok Kirkemøtet å be «Kirkerådet forberede en sak om regelverk for ungdomsdemokrati til Kirkemøtet i 2020». Kirkemøtekomiteen utdypet begrunnelsen for dette med følgende:

«Komiteen mener regelverket for ungdomsdemokrati bør være likt for alle bispedømmer. Komiteen mener at Kirkemøtet bør fastsette nærmere bestemmelser om organer for ungdomsdemokratiet, og foreslår derfor en endring i § 36.

Kirkemøtet ber Kirkerådet komme med forslag til nærmere bestemmelser for ungdomsdemokrati på Kirkemøtet i 2020.

Komiteen mener at man i arbeidet med nærmere bestemmelser for organer for ungdomsdemokrati, også vurderer muligheten for å gi leder av Utvalg for ungdomsspørsmål (Ufung) stemmerett i Kirkemøtet. Det må også arbeides for å avklare rollen til Samisk ungdomsutvalg (Sung) i ungdomsdemokratiet.»

I saksorienteringen til Kirkemøtet ble det videre lagt til grunn at «nærmere formålsbestemmelser for de enkelte organene og bestemmelser om sammensetning og valg» «bør gis i et underordnet regelverk og ikke i kirkeordningen» (sak KM 06/19 side 71).

Kirkerådet har utarbeidet et utkast til regelverk for ungdomsdemokratiet i Den norske kirke. Det foreslås at saken forellegges Ungdommens kirkemøte 2019. I forkant bes ungdomsrådene i bispedømmene om å behandle saken. Saken sendes også på høring til bispedømmerådene med frist 11. oktober 2019.

3. 2. Formålsbestemmelse for ungdomsdemokratiet

Ungdomsdemokratiets formålsbestemmelse er fastsatt i kirkeordningen § 36 første ledd:

«Den norske kirke skal ha en ungdomsstruktur bestående av regionale og nasjonale organer som skal gi unge i alderen 15–30 år mulighet til å medvirke i aktuelle saker regionalt, nasjonalt og internasjonalt i Den norske kirke.»

Det er vanlig at regelverk innledes med en formålsbestemmelse. Siden formålsbestemmelsen for ungdomsdemokratiet er forankret i et overordnet regelverk, kirkeordningen, foreslås det å gi en formålsbestemmelse for reglene som sådan som bygger på denne:

§ 1. Formål

Reglene skal legge forholdene til rette for at unge i alderen 15–30 år får mulighet til å medvirke i aktuelle saker regionalt, nasjonalt og internasjonalt i Den norske kirke, jf. kirkeordningen § 36.

4. Ungdomstinget i bispedømmet

Det er i dag etablert et ungdomsting i hvert bispedømme, regulert av mandat fastsatt av det enkelte bispedømmeråd. Ungdommens kirkemøte 2017 uttalte at:

«det må være en bestemmelse i kirkeordningen som fastsetter at det skal være (...) et ungdomsting i hvert bispedømme, herunder a) en formålsbestemmelse for [dette organet og] (...) bestemmelser om menighetsrådenes rolle i oppnevning av delegater til ungdomstingene» (sak UKM 07/17).

Ungdomstinget består normalt av inntil to representanter fra hver menighet i bispedømmet, inntil to representanter fra hver av de organisasjonene som driver ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke i bispedømmet, medlemmene av ungdomsrådet samt de medlemmer av bispedømmerådet som er under 30 år.

Barne- og ungdomsorganisasjoner tilknyttet Den norske kirkes driver store deler av ungdomsarbeidet tilknyttet Den norske kirke. Derfor er det hensiktsmessig at også disse organisasjonene er representert i ungdomsdemokratiet i Den norske kirke. Det varierer fra bispedømme til bispedømme og fra år til år hvor mange som deltar på ungdomstinget. Det er likevel klart at ikke alle menigheter klarer å sende representanter til ungdomstingene.

For å tydeliggjøre forankringen i respektive menighet, foreslår Kirkerådet å presisere i reglene at representantene fra menighetene skal være oppnevnt fra menighetsrådene i bispedømmet. Dette er i tråd med anbefalingen fra Ungdommens kirkemøte (sak UKM 07/17). Også for representantene fra organisasjonene forventes det at de respektive region- eller kretsstyrer står for oppnevningen. Det er derfor foreslått å spesifisere dette i reglene.

På de enkelte ungdomsting kan det også være ønskelig å invitere andre representanter med møte-, tale- og/eller forslagsrett. Det har for eksempel vært tradisjon for å invitere representanter fra andre bispedømmers ungdomsråd til

ungdomsting. I noen tilfeller har en menighet ønsket å sende mer enn to representanter, noe som har blitt løst ved at to representanter møter med alle rettigheter, mens en tredje representant har møtt med tale- og forslagsrett.

Kirkerådet foreslår en formålsbestemmelse om at ungdomstinget er et rådgivende organ for biskopen og bispedømmerådet som uttaler seg i saker som gjelder Den norske kirke i bispedømmet. Ut over dette anbefaler Kirkerådet at det legges til rette for lokale tilpasninger ved at bispedømmerådet gis plikt til å fastsette nærmere bestemmelser for ungdomstinget etter uttalelse fra ungdomstinget, herunder bestemmelser om eventuelle representanter på ungdomstinget med møte-, tale- og/eller forslagsrett.

Kirkerådet foreslår etter dette følgende ordlyd i § 2:

§ 2. Ungdomsting i bispedømmet

Ungdomstinget består av:

- a) inntil to representanter oppnevnt av hvert av menighetsrådene i bispedømmet,
- b) inntil to representanter fra hver av de organisasjonene som driver ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke i bispedømmet, oppnevnt av organisasjonenes regionale styrer,
- c) medlemmene av ungdomsrådet og
- d) medlemmer av bispedømmerådet som er under 30 år.

Representantene etter bokstav a), b) og d) må være i aldersgruppen 15–30 år. Ungdomstinget er et rådgivende organ for biskopen og bispedømmerådet som uttaler seg i saker som gjelder Den norske kirke i bispedømmet.

Bispedømmerådet fastsetter nærmere bestemmelser for ungdomstinget etter uttalelse fra ungdomsrådet.

5. Ungdomsrådet i bispedømmet – utkastet til § 3

Ungdommens kirkemøte 2017 uttalte at: «det må være en bestemmelse i kirkeordningen som fastsetter at det skal være et ungdomsråd (...) i hvert bispedømme, herunder (...) en formålsbestemmelse for [dette organet]» (sak UKM 07/17).

Ungdommens kirkemøte uttalte seg ikke om ungdomsrådets formål og sammensetning i 2017, men i 2011 behandlet det sak UKM 09/11 om mandat for ungdomsrådene i Den norske kirke. I denne saken utarbeidet Ungdommens kirkemøte et «minimumsmandat med rom for regionale tilpasninger». I dag er det bispedømmerådet som fastsetter mandatet for ungdomsrådet, ut fra retningslinjene Ungdommens kirkemøte har trukket opp. Ungdommens kirkemøte uttalte i 2011 at ungdomsrådet bør bestå av «minst 6 medlemmer valgt på bispedømmets ungdomsting, av og blant ungdomstingets delegater» og at «en fra bispedømmerådet blir innkalt og stiller med alle rettigheter til møtene i ungdomsrådet. Dette bør fortrinnsvis være et bispedømmerådsmedlem under 30 år» (sak UKM 09/11).

I likhet med vurderingen Ungdommens kirkemøte la til grunn i 2011, mener Kirkerådet at det kan være hensiktsmessig å fastsette noen felles bestemmelser for alle, men at det bør gis rom for regionale tilpasninger innen rammen av de reglene Kirkemøtet fastsetter. Kirkerådet anbefaler derfor å fastsette at ungdomsrådet består av minst seks medlemmer i aldersgruppen 15–30 år, valgt av og blant ungdomstingets representanter, og ett medlem valgt av bispedømmerådet. Samtidig foreslås det en åpning for at ungdomstinget kan velge et antall varamedlemmer til ungdomsrådet. Bispedømmerådet gis en rolle i å fastsette nærmere bestemmelser om ungdomsrådet. De tre nordligste bispedømmerådene bør sikre at det blir ivaretatt en samisk representasjon i ungdomsrådet. Oslo bispedømmeråd bør tilsvarende sikre døvekirkelig representasjon i ungdomsrådet. Før nærmere bestemmelser om ungdomsrådet fastsettes, skal bispedømmerådet innhente en uttalelse om forslaget til bestemmelser fra ungdomsrådet.

Ungdommens kirkemøte la i 2011 til grunn at ungdomsrådet skal ha følgende oppgaver:

- «7.1. Planlegge og gjennomføre det årlige ungdomstinget i samarbeid med tilsatte ved bispedømmekontoret.
- 7.2. Følge opp saker fra ungdomstinget.
- 7.3. Være rådgivende organ for biskop og bispedømmeråd.
- 7.4. Foreslå og fremme saker overfor biskop og bispedømmeråd.
- 7.5. Holde kontakt med de kristne ungdomsorganisasjonene i bispedømmerådet.
- 7.6. Ha direkte kontakt med menigheter, for å spre informasjon om ungdomsstrukturen og rekruttere delegater til ungdomsting» (sak UKM 09/11).

Kirkerådet legger til grunn at det kun er de overordnede bestemmelsene om ungdomsrådets formål som bør reguleres i dette regelverket, og foreslår derfor at ungdomsrådet skal være et rådgivende organ for biskopen og bispedømmerådet i saker som angår ungdoms situasjon i kirke og samfunn i bispedømmet samt forberede og følge opp de saker som skal behandles av ungdomstinget. Ungdomsrådet kan også på eget initiativ ta opp aktuelle saker innen sitt område. Ut over dette, overlates det altså til bispedømmerådet å fastsette nærmere bestemmelser om ungdomsrådet etter uttalelse fra ungdomstinget. I slike underliggende bestemmelser vil det være naturlig å bygge videre på føringene gitt i sak UKM 09/11.

Kirkerådet foreslår etter dette følgende ordlyd i § 3:

§ 3. Ungdomsråd i bispedømmet

Ungdomsrådet består av minst seks medlemmer i aldersgruppen 15–30 år, valgt av og blant ungdomstingets representanter, og ett medlem valgt av bispedømmerådet. Ungdomstinget kan også velge et antall varamedlemmer til ungdomsrådet.

Ungdomsrådet skal være et rådgivende organ for biskopen og bispedømmerådet i saker som angår ungdoms situasjon i kirke og samfunn i bispedømmet samt forberede og følge opp de saker som skal behandles av

ungdomstinget. Ungdomsrådet kan også på eget initiativ ta opp aktuelle saker innen sitt område.

Bispedømmerådet fastsetter nærmere bestemmelser om ungdomsrådet etter uttalelse fra ungdomsrådet.

6. Ungdommens kirkemøte – utkastet til § 4

Ungdommens kirkemøte møttes første gang i 1993. I dag består Ungdommens kirkemøte av to utsendinger fra hver av Den norske kirkes bispedømmer, valgt av og blant ungdomsrådene, én samisk utsending fra hver av de tre nordligste bispedømmene, en utsending fra døvemenighetene, én utsending fra hver av organisasjonene som driver ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke, medlemmer av Utvalg for ungdomsspørsmål, samt de medlemmer av Bispedømmerådene, Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd, som er under 30 år. De fire representantene som ble valgt til Kirkemøtet foregående år inviteres også til det påfølgende UKM med møte-, tale-, forslag- og stemmerett.

Når det gjelder sammensetningen, gikk Ungdommens kirkemøte i 2017 inn for følgende sammensetning:

«Ungdommens kirkemøte skal bestå av representanter fra bispedømmenes ungdomsråd, medlemmer under 30 år valgt inn i bispedømmeråd, Samisk ungdomsutvalg, samt en samisk delegat fra hvert av de tre nordligste bispedømmene, utvalg for ungdomsspørsmål, døvekirken og kristne barne- og ungdomsorganisasjoner tilknyttet Den norske kirke» (sak UKM 07/17).

Etter Kirkerådets vurdering bør sammensetningen til Ungdommens kirkemøte avspeile noen av de samme prinsippene som sammensetningen til Kirkemøtet. Det innebærer blant annet at prinsippet om samisk representasjon fra de tre nordligste bispedømmene samt representasjon fra døvemenighetene bør sikres. Samtidig er det viktig å sike organets demokratiske forankring.

Etter gjeldende rett er det Utvalg for ungdomsspørsmål som avgjør hvilke organisasjoner tilknyttet Den norske kirke som blir invitert til å sende delegater til Ungdommens kirkemøte.

Ungdommens kirkemøte har gått inn for at samisk ungdomsutvalg skal bli delegater til Ungdommens kirkemøte med alle rettigheter. Samisk ungdomsutvalg består av en representant valgt av ungdomstinget i Nord-Hålogaland bispedømme, Sør-Hålogaland bispedømme, Nidaros bispedømme og Oslo bispedømme og to representanter oppnevnt av Samisk kirkeråds administrasjon. I tillegg kan Sametinget oppnevne en ungdomsrepresentant. Kirkerådet mener at forholdet mellom Den norske kirkes ungdomsutvalg og samisk ungdomsutvalg bør bygge på en parallell til forholdet mellom Kirkerådet og Samisk kirkeråd. Samisk kirkeråd medlemmer er ikke representert i Kirkemøtet, med unntak av lederen.

Dette tilsier at ikke hele Samisk ungdomsutvalg også bør være representert på Ungdommens kirkemøte med møte-, tale-, forslags- og stemmerett. Som en parallell til at lederen av Samisk kirkeråd er medlem av Kirkemøtet, foreslår Kirkerådet at lederen av samisk ungdomsutvalg normalt bør være delegat til Ungdommens kirkemøte. For å sikre en god kommunikasjon mellom samisk ungdomsutvalg og Ungdommens kirkemøte, foreslår Kirkerådet videre at det gis rett til å sende én delegat til, slik at to av medlemmene i samisk ungdomsutvalg møter med alle rettigheter. Dette sikrer samisk ungdomsutvalg en representasjon på likt nivå som bispedømmenes ungdomsråd. Samtidig foreslås det at resten av medlemmene i Samisk ungdomsutvalg kan møte som observatører med tale- og forslagsrett. Kirkerådet er positiv til den utviklingen som har vært i det samiske ungdomsdemokratiet i Den norske kirke med opprettelsen av samisk ungdomsutvalg.

Ungdommens kirkemøte gikk i 2017 inn for en formålsbestemmelse for Ungdommens kirkemøte langs disse linjer:

«Ungdommens kirkemøte behandler og uttaler seg i aktuelle saker som gjelder Den norske kirke nasjonalt og internasjonalt. Ungdommens kirkemøte har rett til å melde saker til behandling på Kirkemøtet.» (sak UKM 07/17).

Dette bygger på dagens formålsbestemmelse i statutter for Ungdommens kirkemøte. Kirkerådet støtter i hovedsak forslaget, men mener at det er noe uklart hva som ligger i skillet mellom *å behandle aktuelle saker* og *å uttale seg i aktuelle saker*. Som en språklig forenkling foreslår Kirkerådet å stryke «behandler og», slik formålsbestemmelsen går ut på at «Ungdommens kirkemøte uttaler seg i aktuelle saker som gjelder Den norske kirke nasjonalt og internasjonalt». Kirkerådet legger til grunn at det ikke ligger noen materielle endringer i dette forslaget, men kun en språklig forenkling.

Når det gjelder bestemmelsen om at Ungdommens kirkemøte skal ha «rett til å melde saker til behandling på Kirkemøtet», viser Kirkerådet at slik rett i dag er regulert i Kirkemøtets forretningsorden. Kirkerådet mener at denne retten fortsatt bør være regulert i Kirkemøtets forretningsorden, slik at det der er en samlet oversikt over hvilke organer og personer som har rett til å melde slike saker. Derfor foreslår Kirkerådet at dette ikke inntas i dette regelverket. Samtidig understreker Kirkerådet at dette ikke vil innebære noen realitetsforskjeller – Ungdommens kirkemøte vil fortsatt ha rett til å melde saker til behandling etter bestemmelsene i Kirkemøtets forretningsorden.

Kirkerådet foreslår å ta inn nøkkelbestemmelsene fra statutter for Ungdommens kirkemøte i regelverket. Dette inkluderer hvem som kan møte som observatører med tale- og forslagsrett på Ungdommens kirkemøte. Dermed blir statutter for Ungdommens kirkemøte gjort overflødig og kan oppheves. Samtidig åpnes det for at Ungdommens kirkemøte selv kan gi nærmere bestemmelser i sin egen forretningsorden, slik tilfellet også er i dag.

Kirkerådet foreslår etter dette følgende ordlyd i § 4:

§ 4. Ungdommens kirkemøte

Ungdommens kirkemøte består av:

- a) to delegater fra hvert bispedømme, valgt av og blant hvert ungdomsråd,
- b) en samisk delegat fra henholdsvis Nord-Hålogaland bispedømme, Sør-Hålogaland bispedømme og Nidaros bispedømme, valgt av vedkommende ungdomsråd,
- c) to delegater valgt av og blant samisk ungdomsutvalg,
- d) en delegat fra døvemenighetene, oppnevnt av døvekirkenes fellestråd,
- e) en delegat fra hver av organisasjonene som driver ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke, oppnevnt av organisasjonenes styrer,
- f) medlemmene av Den norske kirkes ungdomsutvalg,
- g) medlemmer av bispedømmeråd, Kirkerådet og Samisk kirkeråd som er under 30 år,
- h) de representantene som ble valgt til å representere Ungdommens kirkemøte på Kirkemøtet foregående år.

Delegatene etter bokstav a), b), c), d) e) og g) kan delta til og med det året de fyller 30 år.

Ungdommens kirkemøte uttaler seg i aktuelle saker som gjelder Den norske kirke nasjonalt og internasjonalt.

Ungdommens kirkemøte velger lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg og tre andre representanter fra Ungdommens kirkemøte til Kirkemøtet. Disse representantene må være under 30 år.

Saker til Ungdommens kirkemøte må meldes til Kirkerådets sekretariat senest 14 uker før møtet.

Døvekirkenes fellestråd og organisasjonene som driver ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke kan sende en observatør med tale- og forslagsrett i tillegg til delegaten. Medlemmene av Samisk ungdomsutvalg som ikke er delegater, kan møte på Ungdommens kirkemøte som observatør med tale- og forslagsrett. Forsvarets tros- og livssynskorps kan også sende en observatør med tale- og forslagsrett til Ungdommens kirkemøte. Medlemmer av valgkomiteen som ikke er delegat, møter med tale- og forslagsrett.

Delegater og observatører som møter på Ungdommens kirkemøte må være medlem av Den norske kirke.

Ungdommens kirkemøte vedtar selv nærmere forretningsorden for gjennomføring av Ungdommens kirkemøte.

7. Den norske kirkes ungdomsutvalg

I dag er Kirkerådets utvalg for ungdomsspørsmål et rådgivende fagorgan for sekretariatet i de sentralkirkelige råd. Mandatet for utvalg for ungdomsspørsmål har vært fastsatt av direktøren.

Ved at ungdomsdemokratiet regelfestes i kirkeordningen, blir utvalg for ungdomsspørsmåls rolle endret. Det går fra å være et utvalg for Kirkerådets sekretariat, til å bli hele Den norske kirkes rådgivende organ i saker som angår unges situasjon i kirke og samfunn. Kirkerådet mener derfor at dagens navn på utvalget,

Kirkerådets utvalg for ungdomsspørsmål, bør endres. Det kan samtidig være hensiktsmessig å presisere hvilket nivå i kirken utvalget arbeider på. Det foreslås derfor at utvalget kalles Den norske kirkes ungdomsutvalg.

Ungdommens kirkemøte uttalte i 2017 at det burde fastsettes en bestemmelse om utvalg for ungdomsspørsmål som fastsetter en formålsbestemmelse for organet og bestemmelser om valget av utvalget, der alle medlemmer i utvalget velges av Ungdommens kirkemøte (sak UKM 07/17). Samtidig mente Ungdommens kirkemøte at lederen av utvalg for ungdomsspørsmål burde få tale-, forslags- og stemmerett i Kirkerådet for å sikre at ungdomsdemokratiet blir representert i Kirkerådet.

Kirkerådet behandlet i 2018 en sak om Kirkerådets sammensetning, hvor spørsmålet om lederen av utvalg for ungdomsspørsmål inngikk. Kirkemøtet vedtok i 2018 at lederen av utvalg for ungdomsspørsmål skal få tale- og forslagsrett i Kirkerådet, jf. sak KM 15/18 vedtakspunkt 2, men altså ikke stemmerett. Forutsetningen har vært at lederen av utvalget velges av Ungdommens kirkemøte.

Kirkerådet behandlet i september 2018 en sak som endret utvalgets sammensetning, slik at alle medlemmene av utvalget velges av Ungdommens kirkemøte. Seks av medlemmene velges blant delegatene på Ungdommens kirkemøte og at to skal velges på bakgrunn av særlig kompetanse.

Kirkerådet foreslår å ta inn nøkkelbestemmelsene fra dagens statutter for Utvalg for ungdomsspørsmål, slik at dette regelverket gjøres overflødig og kan oppheves.

Kirkerådet foreslår etter dette følgende ordlyd i § 5.

§ 5. Den norske kirkes ungdomsutvalg

Den norske kirkes ungdomsutvalg består av åtte medlemmer valgt av Ungdommens kirkemøte. Leder og fem andre medlemmer skal velges blant delegatene på Ungdommens kirkemøte og to skal velges av Ungdommens kirkemøte på bakgrunn av særlig kompetanse. Funksjonstiden er på to år.

Den norske kirkes ungdomsutvalg skal være Den norske kirkes rådgivende organ i saker som angår unges situasjon i kirke og samfunn, både nasjonalt og internasjonalt samt bistå ved forberedelser og gjennomføring av Ungdommens kirkemøte. Utvalget kan også på eget initiativ ta opp aktuelle saker innen sitt område.

Utvalget velger selv nestleder. Utvalget er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er tilstede. Utvalgets beslutninger fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet gjør lederens stemme utslaget.

8. Samisk ungdomsutvalg

Samisk ungdomsutvalg ble vedtatt opprettet av Samisk kirkeråd i juni 2016, med bakgrunn i retningslinjer fra *Strategiplan for samisk kirkeliv*, vedtatt av Kirkemøtet.

Det foreslås å ta inn de viktigste bestemmelsene om Samisk ungdomsutvalg i regelverket for ungdomsdemokratiet i Den norske kirke.

Det foreslås følgende bestemmelse:

§ 6. Samisk ungdomsutvalg

Samisk ungdomsutvalg består av:

- a) En representant oppnevnt for to år av ungdomstingene i Nord-Hålogaland, Sør-Hålogaland, Nidaros og Oslo bispedømmer.
- b) To representanter oppnevnt av Samisk kirkeråd.

I tillegg kan Sametinget oppnevne en representant.

Samisk ungdomsutvalg bør ha representasjon fra nord-, sør- og lulesamisk språkområde, og det bør være representert ungdom med tilknytning til læstadianske miljøer. Det skal etterstrebtes en jevn fordeling i kjønn, alder og teologisk ståsted. Minst halvparten av delegatene i SUNG skal være samer, jf. kriteriene for Sametingets valgmannfall. Representantene skal være mellom 15 og 30 år.

Samisk ungdomsutvalg skal være et rådgivende organ for Samisk kirkeråd, Kirkerådet og Mellomkirkelig råd i saker som berører samisk ungdom og andre urfolksungdommer internasjonalt.

Utvalget velger selv leder og nestleder. Utvalget er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er tilstede. Utvalgets beslutninger fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet gjør lederens stemme utslaget.

9. Spørsmål om stemmerett til lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg

Kirkemøtekomiteen uttalte som nevnt at:

«Komiteen mener at man i arbeidet med nærmere bestemmelser for organer for ungdomsdemokrati, også vurderer muligheten for å gi leder av Utvalg for ungdomsspørsmål (Ufung) stemmerett i Kirkemøtet.»

Det er i dag to kanaler for unges deltakelse i Kirkemøtet. Gjennom den ordinære representasjonskanalen blir unge medlemmer valgt inn i Kirkemøtet. Her er det vedtatt et krav om at det skal være minst 20 prosent unge kandidater på listeforslagene som stiller til Kirkemøtet. Etter kirkevalget i 2019 var over 20 prosent av de leke medlemmene valgt inn i Kirkemøtet under 30 år. Den andre kanalen er gjennom Ungdommens kirkemøtets representanter på Kirkemøtet, deriblant lederen av Utvalg for ungdomsspørsmål, som møter med tale- og forslagsrett.

Spørsmålet om stemmerett i Kirkemøtet for lederen av Den norske kirkes ungdomsutvalg, bør etter Kirkerådets vurdering ses i en mer helhetlig sammenheng med det kirkelige demokratiet. I forbindelse med demokratireformen i Den norske kirke fra 2008–2011 ble antallet medlemmer av Kirkemøtet som blir valgt på såkalt fritt grunnlag redusert fra fem til ett medlem. Begrunnelsen var at valgordningen til kirkelige organer ikke skal være slik at organene supplerer seg selv. Ordningen med

at leder av Samisk kirkeråd blir valgt av Kirkemøtet som medlem av Kirkemøtet, er et unntak fra dette hovedprinsippet.

Kirkerådet legger opp til at dette er et spørsmål som vil bli behandlet i forbindelse med det videre utredningsarbeidet om kirkeordningen, delutredning 3 om kirkelig demokrati – kirkelige organers sammensetning og valgordninger til disse.

10. Økonomiske og administrative konsekvenser

Regelfestingen av ungdomsdemokratiet tilsier også at bispedømmerådene og Kirkerådet stiller tilstrekkelig ressurser til disposisjon for ungdomsorganene. Ungdomsting, ungdomsråd, nasjonalt ungdomsutvalg, samisk ungdomsutvalg og Ungdommens kirkemøte er organer som også finnes i dag. Kostnadene til gjennomføring av disse må som følge av regelfestingen videreføres og eventuelt også styrkes.